

Eindverslag broedvogeltellingen
Zoete Rijkswateren
veldseizoen 2015

SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND

Uitgevoerd door Sovon Vogelonderzoek Nederland
in opdracht van Rijkswaterstaat - Water, Verkeer en
Leefomgeving

Datum: 14 september 2015
Samenstelling: André van Kleunen
Contactpersoon opdrachtgever: Mervyn Roos
Foto: Dotterbloemvelden in gemaaid rietland in het Zwarte Meer, 29 april 2015 (Symen Deuzeman)

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Toernooiveld 1
6525 ED Nijmegen
e-mail: info@Sovon.nl
website: www.Sovon.nl

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Aanpak	4
2.2. Weersomstandigheden.....	5
3. Resultaten	8
3.1. BMP-tellingen	8
3.2. Grote Karekiet en andere zeldzame soorten in de noordelijke Randmeren	11
3.2.2. Overige zeldzame soorten	11
4. Referenties.....	12

1. Inleiding

In het voorjaar van 2015 heeft Sovon in opdracht van Rijkswaterstaat broedvogeltellingen uitgevoerd in de Zoete Rijkswateren (contract 31087476). Het gaat om 11 BMP-proefvlakken langs de Randmeren en in het IJsselmeergebied en om tellingen van Grote Karekieten en andere zeldzame soorten in de noordelijke Randmeren. In dit verslag wordt de uitvoering van deze tellingen beschreven en worden de resultaten gegeven en toegelicht.

2. Aanpak

2.1. Telgebieden, tellers en onderzoeksmethode

In tabel 2.1. wordt een overzicht weergegeven van de gebieden die in 2015 zijn onderzocht en de tellers. De genoemde veldmedewerkers hebben de afgelopen jaren de proefvlakken ook geïnventariseerd. Voor aanvang van het veldwerk zijn de noodzakelijke vergunningen voor betreding van de gebieden aangevraagd bij de terreinbeheerders en verkregen. Goedkeuring van de broedvogeltellingen in verband met de Natuurbeschermingswet (voor de Randmeren) is ook verleend door het bevoegde gezag.

Het veldwerk in de BMP-proefvlakken is uitgevoerd volgens de BMP-B methode (zes integrale telrondes verdeeld over de periode eind maart-juli, inclusief nachtbezoek) (van Dijk 2004, van Dijk & Boele 2011). In aanvulling op de BMP-B-soorten zijn de volgende algemene, maar typische Zoete Rijkswateren-soorten, gekarteerd: Wilde Eend, Meerkoet, Waterhoen, Kleine Karekiet en Rietgors. In sommige telgebieden zijn deze alleen in een vast begrensd deel ervan geteld of langs transecten.

De bepaling van territoria is sterk gestandaardiseerd door de geautomatiseerde bepaling ervan met de online autoclustering van Sovon, op basis van de ingevoerde waarnemingen per bezoekronde.

De Grote Karekieten zijn vlakdekkend onderzocht in de vier noordelijke Randmeren (Drontermeer, Vossemeer, Ketelmeer en Zwartemeer). door speciaal gericht op deze soort drie integrale gebiedsbezoeken te brengen in mei/juni, deels per kano en deels per voet/fiets. Tijdens deze bezoeken zijn ook alle andere waarnemingen van zeldzame soorten (zogenaamde LSB-soorten) verzameld. Volgens de soortspecifieke criteria uit van Dijk & Boele (2011) zijn uit de waarnemingen van de bezoeken de territoria afgeleid. Deze zijn gedigitaliseerd in GIS.

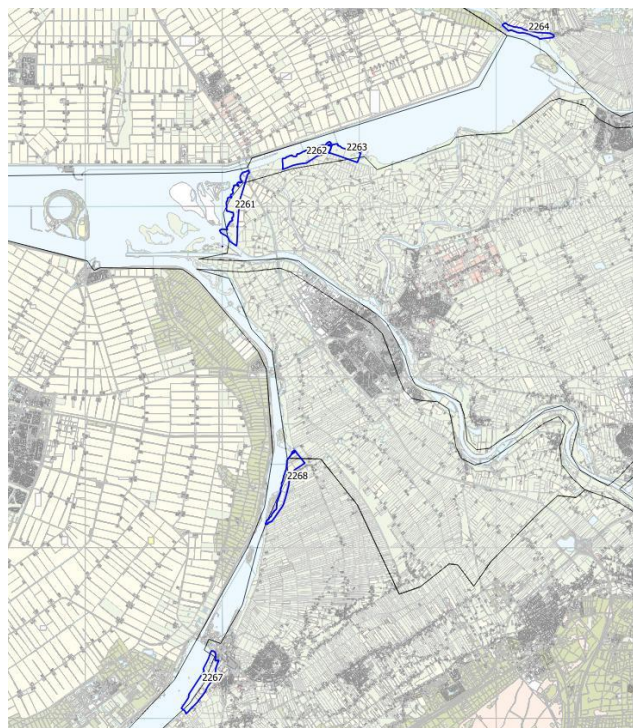
Na bepaling van de territoria zijn de totalen gecontroleerd door de waarnemer zelf en vervolgens nog een keer door de coördinator. Hierbij is onder meer naar de resultaten van voorgaande jaren gekeken, zodat opvallende aantalsveranderingen extra gecontroleerd worden.

Tabel 2.1. Overzicht van de in 2015 onderzochte telgebieden, tellers en aantal bezoekrondes.
*deelgebied voor extra soorten, ** transecten voor extra soorten.

Hoofdwatersysteem	Naam proefvlak	plotnummer	Teller	n rondes
IJsselmeer	De Nes	2286	Patrick Bergkamp	6
Randmeren	Gooimeerkust-west	2265/5192*	Klaas Jager	6
Randmeren	Gooimeerkust-oost	2266/5193*	Klaas Jager	6
Randmeren	Korte Waarden	2267	Klaas Jager	6
Randmeren	Kampnieuwstad	2268	Klaas Jager	6
Randmeren	Eemmondig-oost	2287	Klaas Jager	6
Randmeren	Eemmondig-west	2288	Klaas Jager	6
Randmeren	Ketelmeer-oost	2261**	Symen Deuzeman	6
Randmeren	Ramsgeul	2262**	Symen Deuzeman	6
Randmeren	Zwarte Meer	2263**	Symen Deuzeman	6
Randmeren	Zwarte Meer - Kadoelersluis	2264	Symen Deuzeman	6

Grote Karekiet en andere zeldzame soorten

Randmeren	Zwarte Meer / Ketelmeer	Grote Karekiet/LSB	Symen Deuzeman	3
Randmeren	Dronter- & Vossemeer	Grote Karekiet/LSB	Ruud Foppen	3

Figuur 2.1 en 2.2. Ligging onderzochte BMP-telgebieden (groen de deelgebieden voor de extra soorten).

2.2. Weersomstandigheden

Het weer is van invloed op de activiteit van vogels en daardoor op de doelmatigheid van het inventariseren. Harde wind, neerslag en lage temperaturen zijn belemmerende factoren. Veel territoriale activiteit neemt ook af bij hoge temperaturen. Daarom wordt hier een korte beschrijving van het weer in het broedseizoen van 2011 gegeven aan de hand van de maandoverzichten van het KNMI. In tabel 2.2 zijn enkele variabelen samengevat.

De periode november - februari was vrij zacht, nat en zonnig. De gemiddelde maarttemperatuur zorgde uiteindelijk voor een buitengewoon zachte winter (Hellmanngetal in november 2014-maart 2015 7,8).

Maart was qua temperatuur normaal, zonnig en droog. Er waren regionale temperatuurverschillen, in het noorden was maart zacht, maar in het zuiden juist aan de koude kant.

Het grootste deel van de maand was een hogedrukgebied bepalend voor het weer. Aan het einde van de maand nam de wisselvalligheid sterk toe en was het af en toe zeer onstuimig, met op 31 maart storm aan zee met ook boven land zware windstoten.

Het aantal dagen met regen en de hoeveelheid regen bleven beperkt. Het zuidwesten was het droogst, de meeste regen viel in de oostelijke helft van het land. Maart was een zonnige maand met weinig regionale verschillen.

April was zeer zonnig, droog en aan de koude kant, met wederom (grote) regionale verschillen. Door een heersende noordelijke stroming was in het noorden van het land april veelal te koud, in het zuidoosten was april juist zachter dan normaal. Vorst aan de grond was in het oosten tot het einde van de maand aan de orde van de dag. Doordat hogedrukgebieden bepalend waren voor het weer, bleef de totale hoeveelheid neerslag beperkt. De minste neerslag viel in het westen van het land, op sommige plaatsen niet meer dan ca. 10 mm. Het oosten en zuidoosten waren het natst, natte dagen kwamen landelijk niet voor.

Mei was vrij koel, vrij droog en vrij zonnig. De maand begon koel, lokaal kwam de temperatuur 's nachts onder het vriespunt. Tot het einde van de maand kwam het nog regelmatig tot vorst aan de grond. Daarna volgde een wisselvallige, vaak winderige, periode, waarin de temperatuur opliep. Op 11 mei werd de eerste zomerse dag van het jaar genoteerd (>25 °C). Daarna werd met een overheersende westenwind weer vrij koele lucht van zee aangevoerd. De temperatuur bleef daarbij vooral in het noorden op de meeste dagen onder normaal steken, vaak in combinatie met een stevige wind. In de zuidoostelijke helft van het land liepen de temperaturen nog wel regelmatig op tot boven de 20 °C. De meeste neerslag viel tijdens onweersbuien rond 5 mei en op een natte dag op 19 mei. Het zonnigst was het aan de kust, het noordoosten was het minst zonnig.

Juni kende een normale temperatuur en was droog en zonnig. Wel was het temperatuurverloop grillig, waarbij enkele korte periodes met warm tot zeer warm weer werden afgewisseld door langere periodes waarin de temperatuur rond of beneden normaal lag. Ook in juni was er 's nachts nog sprake van vorst aan de grond, door een combinatie van weinig neerslag en de aanvoer van heldere, koele lucht. Een groot deel van de maand werd het weer bepaald door hogedrukgebieden waardoor de hoeveelheid regen regionaal beperkt bleef. De meeste regen viel tijdens (onweers)buien op 5, 12, 21 & 22 juni. Vooral de eerste helft van juni was zonnig, rond de langste dag was het juist uitgesproken somber. Zeeland was het zonnigst, terwijl het noordoosten van het land het minste zon zag.

Juli was vrij warm en vrij zonnig, de maand begon met een voortzetting van de hittegolf die op 30 juni begon. De hittegolf eindigde op 6 juli toen in De Bilt de temperatuur weer onder de 25,0 °C zakte. Het warmst werd het op 2 juli, met in Maastricht 38,2 °C. Opvallend was ook de temperatuur in de nacht van 1 op 2 juli, die op de meeste plaatsen ruim boven de 20 °C bleef. Van een tropische nacht (minimumtemperatuur 20 °C of hoger) was echter alleen sprake in het zuidoosten van het land. Na de hittegolf verliep de rest van de maand over het algemeen koeler en wisselvalliger met vooral aan het einde van de maand temperaturen onder normaal, met op 9 en 10 juli in Twente zelfs vorst aan de grond.

Juli verliep ook vrij nat. De verschillen in het land waren echter groot. In het zuiden van het land verliep de maand vrij droog, in het noordoosten van het land viel lokaal meer dan 140 mm neerslag en was het zeer nat. De meeste neerslag viel aan het einde van de maand. Op 25 juli trok een zware zomerstorm van zuidwest naar noordoost over het land met tijdelijk windkracht 10 aan de kust. De dagen daarna verliepen ook nat met veel (onweers)buien.

Tabel 2.2. Enkele weersvariabelen (gemiddelde temperatuur, aantal zonuren per maand en hoeveelheid neerslag) in de periode april-juni, op basis van gegevens van het KNMI, station De Bilt. Ref staat voor (langjarig gemiddelde 1981-2010).

Maand	Temperatuur (°C)		Zonuren		Neerslag (mm)	
	2015	Ref	2015	Ref	2015	Ref
Maart	6,2	6,2	158	125	59	68
April	9,0	9,2	242	178	22	44
Mei	12,4	13,1	222	213	51	61
Juni	15,6	15,6	241	201	33	68
Juli	18,4	17,9	225	212	92	78

3. Resultaten

3.1. BMP-tellingen

De resultaten van de BMP-tellingen per proefvlak (aantal territoria per soort) zijn opgenomen in tabel 3.1. Daaronder wordt per proefvlak ingegaan op opvallende gebiedsveranderingen en opvallende aantallen van broedvogelsoorten.

Tabel 3.1. Overzicht broedvogels BMP-plots 2015

* Extra soorten langs transecten in plot geteld.

** Extra soorten.

	Ketelmeer-oost*	Ramsgeul*	Zwarte Meer*	Zwartemeer-Kadoelersluis	Gooimeerkust-west	Gooimeerkust-west extra soorten	Gooimeerkust-oost	Gooimeerkust-oost extra soorten	Korte Waarden	Kampernieuwstad	De Nes	Emmondling-oost	Emmondling-west
Soortnaam	2261	2262	2263	2264	2265	5192	2266	5193	2267	2268	2286	2287	2288
Dodaars		1	1		1		1		2	3			2
Fuut	37	20	20	4	6		9		17	15	20	12	15
Roerdomp	1	1								1			
Knobbelzwaan	2	2	2	1					17	3			4
Kolgans													1
Grauwe Gans	10	6	12	2	1				19	28	19	12	38
Canadese Gans										3		2	
Brandgans													1
Nijlgans	2	1	1						1	1	1	1	1
Bergeend	2	1	4	2					3	2	1	5	5
Krakeend	12	8	17	2	3		2		2	2	21	11	9
Wintertaling			1										
Wilde Eend**	4	9	16	5		2			6	5	17	15	14
Zomertaling	1		2						3			3	1
Slobeend			1									5	4
Krooneend	1				1				7	7			1
Tafeleend	8	7	11	1									4
Kuifeend	8	8	11	1	1		1		1	4	6	1	7
Bruine Kiekendief	2	1	1						1		1		1
Havik	1												
Sperwer		1											
Buizerd	1	1			1				1		1	1	1
Torenvalk													2
Waterral	5	2	8	1					2	4			1
Waterhoen**	3	2	3					1		3	1	1	1
Meerkoet**	13	25	37	12		12		11	30	26	9	23	17
Scholkster									3		1		5
Kluut												12	
Kleine Plevier													1
Bontbekplevier												1	3
Kievit	1								13	7	4	56	26
Grutto											2	15	4
Tureluur									2		3	13	3

Visdief													1
IJsvogel	1		1										
Kleine Bonte Specht					1								
Oeverwaluw													5
Huiswaluw									75				
Boompieper							2						
Graspieper					1			1	1		3	1	
Gele Kwikstaart	2							1	1	1	2	8	
Nachtegaal	2	2			4		4						1
Blauwborst	17	17	23	5	2		2	4	8	1	1	4	
Roodborsttapuit	1	1	2	2	3				7				1
Sprinkhaanzanger	5	6	6	1	7		2	1	4	4			
Snor	12	14	18		3		1	1	2				1
Rietzanger	60	64	64	6	5		2	17	24	33	2	29	
Kleine Karekiet**	43	104	162	26		29		33	66	77	21	32	51
Grote Karekiet	3	2	4	4									
Braamsluiper			2	1									
Grasmus	9	5	17	11	8		9	10	4		4	2	
Baardman	42	34	37	2	3		2	3	9	1			1
Boomklever					1		1						
Buidelmees			1										
Groenling	1	1	1				1		2				
Putter	7	7	3		2		5	7	3		6	6	
Kneu	5	4	9	6	2		2	3	6		2	2	
Appelvink							2						
Rietgors**	23	72	78	15		17		17	24	32	12	17	19

Ketelmeer-Oost -2261

Het overgrote deel van het plot bestaat uit overjarig rietland met in de zuidelijke helft opgaand wilgenbos. Het rietland is op een drietal locaties gemaaid. Dit was op dezelfde plekken als de afgelopen jaren. In het beheer is dus weinig veranderd. De in 2006/07 afgegraven graslanden in het gebied ten zuiden van de rietopslag, zijn inmiddels sterk bebost, met opgaande wilgen- en elzenstruweel. In de eerste jaren sloeg hier geschikt rietland op, maar hier is nu weinig meer van over. De lichte afname van met name de Rietzanger is hier een gevolg van. Op deze plekken is duidelijk een toename van struweelsoorten te zien, zoals Grasmus.

Na een afwezigheid van twee jaren is de Roerdomp weer vastgesteld in het overjarige rietland. Grote Karekiet, Snor en Baardman namen iets af, terwijl Waterral, Bruine Kiekendief en Blauwborst stabiel bleven. Enkele leuke soorten betreffen een paartje Krooneenden, Zomertaling en IJsvogel.

Ramsgeul - 2262

Evenals de afgelopen jaren was het riet in zijn geheel niet gemaaid. Het is duidelijk te zien dat het al jaren niet meer gemaaid wordt. Soorten als de Grasmus en Kneu namen wat toe. Het aantal Rietzangers (n=64) was iets lager dan het jaar daarvoor, maar gezien over een aantal jaren is het een gemiddeld aantal. Een Roerdomp werd, na afwezigheid van tien jaar, weer vastgesteld in het meest westelijke deel van het plot. Snor (n=14) en Grote Karekiet (n=2) bleven stabiel. Baardman (n=34) nam iets af ten opzichte van het jaar ervoor.

Vermeldingswaardig is dat het jarenlange bezette nest door de Havik is overgenomen door een Buizerd. De Havik is verdwenen. Elders in het plot werd een leuke vondst gedaan van een nest van de Sperwer in tamelijk laag wilgenstruweel.

Sperwer-nest in wilgenstruweel in het plot Ramsgeul, 29 april 2015 (Symen Deuzeman).

Zwarte Meer – 2263

Evenals andere jaren is een flinke strook rietland gemaaid ter hoogte van de rietopslag aan de Stikkenpolderweg. C 50% van het plot maakt deel uit van het zogenaamde “Pilot-project” van Natuurmonumenten inzake het LIFE-project “A Better Life for Bittern”. Binnen dit deel is in de winter van 2012/13 veel riet afgeplagd en zijn oude kreken met elkaar verbonden. Met name op eenden en rallen heeft dit z'n aantrekkingskracht Dodaars, Winter- en Zomertaling, Slobeend, Tafeleend en Kuifeend namen toe. De moerasvogels namen iets af ten opzichte van het jaar ervoor, maar de aantallen vallen binnen de aantalsrange van de afgelopen jaren. Enkele leuke soorten die werden vastgesteld binnen het plot betreffen de Buidelmees en IJsvogel.

Polder Binnen de Kade – 2264

Geen veranderingen in het beheer. Jaarlijks wordt een vrij fors deel van het overjarige rietland gemaaid. Meest in het oog springend is het voorkomen van de Grote Karekiet in dit plot. Er werden vier territoria vastgesteld, een voorlopig maximum sinds de telling in 1999 is gestart. Hoewel de rietlanden worden gemaaid, blijft de buitenste waterrietgordel staan. Dit is een stevige kraag, omdat het vol op de wind staat en golfslag krijgt te verwerken van de scheepvaart. Ideaal dus voor Grote Karekieten.

Gooimeerkust-West en –Oost – 2265, 2266

Er zijn in deze telgebieden geen gebiedsveranderingen vastgesteld die tot grote gevolgen in de broedvogelbevolking kunnen hebben geleid. Er zijn wel enkele kleine gebiedsveranderingen in vergelijking met voorgaande jaren. Aan de oostkant, bij de waterzuivering is een rij wilgenbomen geknot en er is ruigte-opslag verwijderd. Verder is ongeveer evenveel riet gemaaid als anders. De Baardmannetjes hadden er een goed jaar met in totaal 5 territoria.

Korte Waarden & Kampnieuwstad -2267, 2268

Geen noemenswaardige veranderingen in vergelijking met vorig jaar, of de jaren daarvoor. Vermeldenswaard bij Korte Waarden is dat in het rietland net bezuiden Elburg aan de zuidkant vrijwel alle riet is weggemaaid. Dit zou van invloed kunnen zijn geweest op de afname van sommige rietvogels: Roerdomp, Waterral, Blauwborst, Snor, Baardman en Kleine Karekiet. Tijdens de tellingen werd verstoring ten gevolge van surf- en kanolessen vastgesteld in de Korte Waarden in het gebied waar onder meer Zomertaling, Krooneend en Knobbelzwaan broedden.

De Nes -2286

Er zijn geen opvallende gebiedsveranderingen vastgesteld, die grote veranderingen in de vogelbevolking te weeg kunnen hebben gebracht, wel een aantal kleine: helemaal aan de oostzijde van het plot, aan de rand van het moerasbos, is op een paar kleine plekken wat braam/ruigte weggehaald. Er staat vergeleken met andere jaren redelijk wat overjarig riet in de buitendijkse stroken. Gezien de dichtheid en hoogte lijkt dat riet niet vitaal. Wel was er een territorium van het Baardmannetje, een soort die de afgelopen jaren afwezig was in het gebied. Het poldertje is gemaaid, maar daar is veel erg zuring opgekomen. Paarden of ander vee stond er nog niet. 2015 blijkt een topjaar voor de Rietzanger (33 terr.) en Fuut (20 paar). Deze broeden langs de Markermeerkust.

Eemmondig-Oost & West – 2287, 2288

Geen noemenswaardige veranderingen in vergelijking met twee jaar geleden. Er werd enige verstoring vastgesteld door karpervissers die zich ophielden in een verboden stuk.

In tegenstelling tot het landelijke beeld houden de meeste weidevogels goed stand in plot Eemmondig-Oost. Een uitzondering is de Scholekster, die er in 2015 afwezig was. De Kievit (56 terr.) is sterk toegenomen. Dit heeft maken met het feit, dat het meeste grasland daar kort, nat en gevarieerd was/is. In de omliggende polders was het gras al vroeg in het voorjaar vrij lang en tamelijk droog. Daarnaast liggen er flinke maispercelen in het proefvlak, waar de Kievit ook graag nestelt.

3.2. Grote Karekiet en andere zeldzame soorten in de noordelijke Randmeren

3.2.1. Grote Karekiet

In tabel 3.2 wordt een overzicht gegeven van de aantallen vastgesteld Grote Karekieten in 2015 en voorgaande jaren. In alle deelgebieden zijn de aantallen toegenomen toegenomen ten opzichte van 2014 (overall 61 tegenover 52 territoria.). Op de lange termijn is er nog altijd sprake van een sterke terugval van de aantallen.

Tabel 3.2. Overzicht van de territoria van de Grote Karekiet in de noordelijke Randmeren.

Gebied	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ketelmeer & Vossemeer	47	37	30	24	28	26	33	26	16	23	27	26	18	13	16
Zwarte Meer	37	32	36	35	40	35	33	28	33	24	34	28	27	26	31
Drontermeer	16	18	18	21	19	21	24	25	20	21	30	21	17	13	14
<i>totaal</i>	<i>100</i>	<i>87</i>	<i>84</i>	<i>80</i>	<i>87</i>	<i>82</i>	<i>90</i>	<i>79</i>	<i>69</i>	<i>68</i>	<i>91</i>	<i>75</i>	<i>62</i>	<i>52</i>	<i>61</i>

In het Vossemeer zijn geen opvallende veranderingen in de vegetatiestructuur geconstateerd, bijvoorbeeld als gevolg van beheer (maaaien) of werkzaamheden. De lage aantallen Grote Karekieten (n=6 terr.) kunnen op het oog niet door lokale omstandigheden worden verklaard, hetgeen niet uitsluit dat dit bijvoorbeeld het gevolg is van een slecht broedsucces in voorafgaande jaren. Opvallend is dat ook in het naburige randmeer (Drontermeer) de laatste vier jaar een sterke daling is geconstateerd van de Grote Karekiet. Alleen inzicht in de demografische factoren (broedsucces-overleving) kan meer duiding geven aan de achterliggende oorzaken. Helaas is er geen monitoring hiervan. Daarentegen namen de aantallen Grote Karekieten in het Ketelmeer en Zwarte Meer iets toe, ten opzichte van de periode 2012-14. In het Ketelmeer werden tien territoria vastgesteld, iets meer dan 2014, toen er acht werden vastgesteld. Er werden in het Zwarte Meer, 31 territoria vastgesteld, tegenover gemiddeld 27 in de jaren ervoor. Er is geen directe verklaring voor deze toename. Verreweg de meeste vogels zitten de oostelijke helft, rondom het Vogeleiland en de Zwarte Hoek (N=24).

3.2.2. Overige zeldzame soorten

Hoewel de tellingen primair zijn gericht op Grote Karekiet, zijn tijdens de veldbezoeken ook waarnemingen van andere zeldzame soorten broedvogels genoteerd. In tabel 3.3. wordt een overzicht gegeven van de vastgestelde soorten en de aantallen territoria. Voorts is aangegeven als de aantallen als onvolledig zijn ingeschat. Toelichting op enkele opvallende broedvogels of aantallen.

Op het Vogeleiland in het Zwarte Meer werd voor het eerst succesvol gebroed door de Zeearend, na een mislukte poging in 2010. Het jonge vrouwtje is op 21 mei 2015 geringd en was toen zo'n 35 dagen oud en woog 5,4 kg. Een tweede paar broedde succesvol in de IJsselmonding. Hier werden op 21 mei twee jongen geringd van ruim drie weken oud. Het betrof een man en een vrouw en ze wogen vier kg.

Onlangs meerdere avond- en nachtbezoeken in alle gebieden werden er geen Porseleinhoentje vastgesteld in 2015 in het Ketelmeer en Zwarte Meer.

Op 21 mei werd een luid zingende Cetti's Zanger gehoord in geschikt broedbiotoop op het Vogeleiland in het Zwarte Meer. Dit betekent het eerste territorium voor dit gebied.

Tabel 3.3. Overzicht van de vastgestelde overige zeldzamen soorten broedvogels in de vier noordelijke Randmeren in 2015.

*niet of onderzocht

Soortnaam	Drontermeer	Ketelmeer	Vossemeer	Zwartemeer
Roodhalsfuut	1	*		
Roerdomp	5	1		4
Blauwe Reiger		51		
Purperreiger				1
Canadese Gans	*	*	*	1
Brandgans	*	*	*	2
Smient		*		1
Krooneend	46	2*	11	2
Rosse Stekelstaart	2			
Zeearend		1		1
Bruine Kiekendief	2	2		9
Porseleinhoen	*		*	
Kluut		*		1
Kleine Plevier		*		3
Visdief		*		4
IJsvogel	3	1		4
Oeverzwaluw		60		
Cetti's Zanger				1
Baardman	32	50	1	190
Buidelmees		>6		2

4. Referenties

VAN DIJK A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen

VAN DIJK A.J. & BOELE A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.